

MØTEINNKALLING

Vår referanse

Vår dato
16.03.2017

Møtet gjelder: Åpent møte i Kontaktutvalget
Dato og tid: Fredag 22.3.2017, kl. 11:00 – 15:00
Sted: Fylkesutvalgssal, Fylkeshuset 5. etg.

Til:

Lars Aksnes, Vegdirektoratet

Rita Ottervik, Trondheim kommune

Tore Sandvik, Sør-Trøndelag fylkeskommune

Dagfinn Berge, Jernbanedirektoratet

Einar Aassved Hansen, Trondheim kommune

Berit Brendskag Lied, Statens vegvesen

Anne Skolmli, Jernbanedirektoratet

Erlend Solem, Sør-Trøndelag fylkeskommune

Harald Høydal, Fylkesmannen

Kjetil Strand, Statens vegvesen

Eva Solvi, Statens vegvesen

Heidi Fosslund, Trondheim kommune

Kristin Gjærevoll, Statens vegvesen

<http://miljopakken.no/>

Fra:

Henning Lervåg, Sekretariatet

Saksliste:**Orienteringer**

- 12/17 **Orientering om arbeid med byutredningen (SVV)**
- 13 /17 **Orientering om planer for Sivert Thonstads veg (TK)**
- 14/17 **Sak om holdeplasstruktur for superbuss (Sbus)**
- 15/17 **Sak om budsjettrammer for stasjon, traséiltak og omstigningspunkt (Skr/Sbus)**
- 16/17 **Oppfølging av handlingsprogramvedtak (Sek)**
- 17/17 **Avklaring av tiltak som kan finansieres med statlig tilskudd til superbuss (Skr)**
- 18/17 **Arbeid med tiltak på statlig vegnett/innspill til handlingsprogram NTP (SVV)**
- 19/17 **Avklaring av omforente merkostnader for superbuss (STFK)**
- 20/17 **Om informasjonsarbeidet (SVV)**
- 21/17 **Om trafikkutvikling (STFK/Sek)**

Eventuelt:

Møteplan høsten 2017

Møtereferat Referat fra møtet 3.2.2017 er godkjent og lagt ut på <http://miljopakken.no/>

Orientering   **Beslutninger i Programrådet**

- Godkjent økt ramme på 0,6 mill. kr fra Miljøpakken for Sentervegens forlengelse.
- Tilslutning til at fylkeskommunen initierer en prosess for å avklare begrepsbruk og innhold i konseptet superbuss med sikte på behandling i Kontaktutvalget til sommeren.
- Tilslutning til at fylkeskommunen initierer en prosess for å avklare erverv av eiendommer for superbuss.

Beslutninger i Prosjektstyret superbuss

- Tas opp i egne saker, jfr. sak 13-15/17 og 17/17 og 19/17.

Bestillinger fra Kontaktutvalg

- Vurdering av kollektivprioritering gjennom anleggsområdet på E6 pågår.
- Økonomi og statusrapport 2016 (28.4.2017)
- ITS seminar (28.4.2017)
- Organisering av videre arbeid med superbuss, herunder avklaring av innhold i superbuss etappe 1 og etappe 2 (28.4.2017)
- Kartlegging av erfaringer med samarbeid i Miljøpakken (28.4.2017)
- Avklaring av Miljøpakkens bidrag til finansiering av planlegging og eventuelt forvaltning (28.4.2017)
- Miljøpakkens handlingsplanprosess (9.6.2017)
- Prinsipp for midtstilte eller sidestilte kollektivfelt (9.6.2017)

Ad Sak 12/17: Orientering om arbeidet med byutredningen (SVV)

Arbeidet med byutredningen er kommet i gang. Det er etablert 6 arbeidsgrupper som skal dokumentere status innenfor respektive innsatsområder, framskaffe forslag til tiltak og kvalitetssikre beregningene. Arbeidsgruppene er supplert med deltagelse fra Trondheimsregionen. Arbeid med kalibrering av transportmodell pågår, men er forsinket.

Sekretariatet foreslår at saken tas til orientering

Ad sak 13/17: Orientering om planer for Sivert Thonstads veg (TK)

Sivert Thonstads veg er både en viktig lenke på superbustrase S1 og i sykkelvegnettet. Grunnforholdene er vanskelige og dagens gate er smal. Bussenes framkommelighet begrenses av innsnevring og opphøyde fartsdempere. Det er en kombinert gang- og sykkelveg/fortau på en side av vegen og et smalt fortau på motsatt side. Kommunen arbeider med en reguleringsplan som tar sikte på å bedre forholdene for busser, fotgjengere og syklistene. Det vil være nødvendig med midlertidig tiltak før høsten 2019, og deretter utbygging av permanent løsning.

Det er skissert ulike forslag til planløsning som nå presenteres før saken går videre til politisk behandling.

Sekretariatet foreslår at saken tas til orientering.

Ad sak 14/17: Sak om holdeplasstruktur for superbuss (Sbus)

Superbussprosjektet har utarbeidet et forslag til trasé, stasjonsstruktur og omstigningspunkt for deler av superbusslinjene (jfr. vedlegg 14-17 som ettersendes). De minst kompliserte stasjonene ønskes klarert med sikte på snarlig prosjektering og bygging. Det arbeides videre med stasjonsplasseringen og omstigningspunkt i noen uavklarte områder. Her vil konsekvensene bli nærmere belyst før forslagene fremmes for politisk behandling.

De stasjonene som skal bygges i år må senest avklares gjennom bystyrets og fylkestingets behandling 26. april.

Sekretariatet foreslår at Kontaktutvalget anbefaler at saken fremmes for politisk behandling. Eventuelle senere endringer i rutestrukturen av vesentlig karakter må forelegges Kontaktutvalget på nytt.

Ad sak 15/17 Sak om budsjettammer for stasjon, trasétiltak og omstigningspunkt (Sekr/Sbus)

Superbussprosjektet har utarbeidet en beskrivelse av ulike kvalitetsnivå med tilhørende kostnader for tiltak innenfor hvert av de tre tiltaksområdene. (jfr. vedlegg 15-17 om budsjettammer). Alle alternativene ivaretar nødvendige funksjonskrav for bruk av superbuss, men ikke like godt. Det er ulik størrelse på leskur og kvalitet på materialbruken, noe som gjenspeiles visuelt og i anleggenes bestandighet/vedlikeholdsbehov.

Det er videre foreslått prioritering av tiltak innenfor flere budsjettammer for å gi et mulig handlingsrom. I det laveste alternativet foreslås en prioritering av tiltak innenfor bymiljøavtalens samlede ramme på 420 mill kr for de tre innsatsområdene. De øvrige alternativene har rammer på 525-, 660- og 750 mill kr. Tiltak på riksveg kan finansieres over programområdetiltakene. Alle de tre siste alternativene vil i mindre eller større grad kreve omdisponering av midler avsatt til superbuss i gateprosjektene eller andre Miljøpakkeprosjekt, eventuelt nye midler gjennom en utvidelse av totalrammen i senere revisjon av Miljøpakken.

Budsjettammene avklares gjennom bystyrets og fylkestingets behandling 26. april. Trasé, stasjonsstruktur og omstigningspunkt må samsvare med vedtak i saken om holdeplasstruktur.

Sekretariatet foreslår at Kontaktutvalget anbefaler at saken fremmes for politisk behandling. Eventuelle senere endringer i kostnader og innhold av vesentlig karakter må forelegges Kontaktutvalget på nytt.

Ad sak 16/17 Oppfølging av handlingsprogramvedtak (Sek)

Fylkestinget behandlet handlingsprogrammet 1. mars og gjorde følgende vedtak:

1. *Prioritering av de mest kritiske tiltakene for å kunne lansere superbuss i 2019 («rødlisten») må fremgå av tabellen over foreslåtte superbusstiltak i handlingsprogrammet (tabell 10 i denne saken).*

2. *Innspill vedtatt av Fylkestinget i sak 123/16 må realitetsvurderes og synliggjøres i endelig behandling av handlingsprogrammet, inkl. tiltak innenfor næringstransport, forsknings- og utviklingstiltak innenfor klima og miljø og mobilitet.*
3. *Bruken av porteføljestyringsprinsippet må være tydelig og må synliggjøres og være mer sporbart enn hva vi ser i dag. Overforbruk på enkeltprosjekter må hentes inn innenfor det området der det oppstår.*
4. *Høringsinnspill til handlingsprogrammet skal synliggjøres og kunne inngå som en del av vurderingsgrunnlaget ifm. behandling av handlingsprogrammet for Miljøpakken.*
5. *Fylkestinget slutter seg til forslag til disponering av ekstra belønningssmidler slik det fremkommer i vedlegget i saken.*
6. *Fylkestinget ønsker tilbakemelding på hvordan Miljøpakken kan gjøre innfartsparkeringer (park and ride) så attraktive at bilister utenbys ønsker å benytte dem, og slik at målsetninger med Miljøpakken sikres og blir oppnådd.*
7. *Fylkesutvalget får fullmakt til, gjennom drøftinger med Trondheim kommune, på grunnlag av dagens vedtak å framforhandle et enhetlig forslag til Handlingsplan.*
8. *Alle holdeplasser planlegges ut fra en enkel standard. Der det oppgraderes utover enkel standard skal det begrunnes særskilt.*
9. *Det forutsettes at kostnadsreducerende tiltak settes inn og at kostnadskontroll prioriteres høyere.*
10. *Fjernvarmeoppvarmet underlag på holdeplasser kuttet der det ikke anses som helt nødvendig.*

Bystyret behandlet handlingsprogrammet 14. mars og gjorde følgende vedtak:

1. *Bystyret i Trondheim kommune vedtar vedlagte forslag til handlingsprogram for Miljøpakken 2017-20. RV706 Nydalsbrua må prioriteres med tidligere oppstart enn det som er beskrevet i handlingsplanen. Bystyret ber Statens vegvesen vurdere oppstart i 2018.*
2. *Bystyret stiller seg positiv til forslag til strakstiltak innen sykkel og gange for gjennomføring i 2017, og at dette dekkes inn over ekstra belønningssmidler.*
3. *I forbindelse med opparbeidelse av superbussstraseen forutsettes det at kostnadsreducerende tiltak settes inn og at kostnadskontroll prioriteres høyt.*
4. *Bystyret ber rådmannen legge fram en sak som vurderer ulike alternativer for å koble på Johan Tillers vei mot E 6 igjen, samt vurdering av trafikale og økonomiske konsekvenser ved de ulike alternativene.*
5. *Bystyret ber om at planlegging av fortau langs Gammellina/Magasinveien forseres og at utbygging gjennomføres i 2018.*
6. *Planleggingen av større prosjekter i Miljøpakken gjennomføres etter "anslagsmetoden". Dette gir et relativt stort utfallsrom i kostnadsanslagene som vanskeliggjør arbeidet med Handlingsplanen. Bystyret ber rådmannen vurdere å gjennomføre strengere kostnadsstyring av prosjektene.*

Både fylkestinget og bystyret har vedtatt bruken av ekstra belønningssmidler, men bare bystyret har vedtatt handlingsprogrammet. Begge er enige om kostnadsreducerende tiltak ved opparbeidelse av superbuss og om at kostnadskontroll må prioriteres høyt.

Fylkestinget har videre en del generelle og prinsipielle vedtak knyttet til arbeid og innhold i handlingsprogrammet. Det er foreløpig litt uklart hvilke føringer som ligger i disse vedtakene, hva som kan håndteres i årets handlingsprogram og hva som må håndteres i andre saker eller senere handlingsprogram.

Fylkestinget vedtok at innspill vedtatt av Fylkestinget i sak 123/16 må realitetsvurderes og synliggjøres i endelig behandling av handlingsprogrammet (Jfr. vedlegg 16-17: Vedtak i fylkestinget 14.12.2016). Siden dette innspillet først ble vedtatt i fylkestinget etter at Kontaktutvalget hadde behandlet handlingsprogrammet, ble vedtaket lagt ved handlingsprogrammet som ble sendt på høring.

Bystyret har vedtatt at byggingen av Nydalsbrua gjennomføres tidligere enn angitt i handlingsprogrammet og ber staten vurdere oppstart i 2018. Bystyret ber også om at planlegging av fortau langs Gammellina/Magasinveien forseres og at utbygging gjennomføres i 2018. For øvrig har bystyret et par vedtak som ikke direkte berører gjeldende handlingsprogram, men framtidig planlegging av tiltak.

Fylkestinget har gitt Fylkesutvalget fullmakt til, gjennom drøftinger med Trondheim kommune, å framforhandle et enhetlig forslag til Handlingsplan.

Programrådet ber Kontaktutvalget avklare hvordan handlingsprogrammet håndteres videre

Ad sak 17/17: Avklaring av tiltak som kan finansieres med statlig tilskudd til superbuss (Sokr)

Det er gått ett år siden vi signerte bymiljøavtalen for Trondheim. Beskrivelsen av superbussprosjektets innhold med en total kostnad på om lag 3 mrd kr for 3 busslinjer følger som vedlegg til avtalen. De konkrete prosjektene må detaljeres nærmere. Tiltakene og kostnadene må oppdateres med utgangspunkt i de avklaringer som nå har skjedd. Samferdselsdepartementet må godkjenne utbygging og finansieringsplan.

Samferdselsdepartementet har lagt følgende føringer til grunn for kvalitetssikring av innholdet: *"Det gjennomføres ekstern kvalitetssikring (KS2) for Superbussprosjekter med en forventet prosjektkostnad over 750 mill kr. I øvrige Superbussprosjekter legges byggeplanen til grunn for beregning av statlig andel. I tillegg gjennomføres KS2 for andre større deler av Superbussløsningen der KS2 ikke bidrar til vesentlig senere framdrift."* Avtalen viser til at byggeplanen som legges til grunn for beregning av statens bidrag må foreligge senest 15. juni året før igangsettelse. Staten dekker ikke kostnadsoverskridelser etter at kostnadsrammene er avtalt.

En del prosjekt er allerede igangsatt, og flere ventes i hovedsak ferdigstilt innen utgangen av 2019. Det gjelder enkeltprosjekt som ombygging av Dybdahls veg, Jonsvannsvegen, Høgskoleringen, samt brorparten av trasé og holdeplasstiltakene utenfor Kollektivbuen. Endelig ferdigstillelse av omstigningspunktene og ombyggingen av gatene innenfor Kollektivbuen for Superbuss vil ta noe lengre tid.

Vi antar at enkeltprosjektene og trasé-, holdeplasstiltak og omstigningspunkt utenfor Kollektivbuen ikke omfattes kravet om KS2. Prosjektene ligger under kostnadsgransen og vil få vesentlig forsinket framdrift av KS2. Krav om KS2 er mer sannsynlig for gateprosjektene. De har større kostnader og er kommet kortere i planlegging.

Vegvesenet foreslår at det utarbeides en helhetlig plan som viser innholdet knyttet til Superbuss med kostnader, etappeløsninger, framdrift og årlig behov for statlige

midler. Planen må vise fordeling mellom investeringer på RV, FV og KV.
Framstillingen deles i to:

- En plan for tiltak i Kollektivbuen som gir grunnlag for KS2
- En plan for tiltak utenfor Kollektivbuen der byggeplanen skal legges til grunn for beregning av statens bidrag

Planen utarbeides i samarbeid mellom kommunen, fylkeskommunen og staten.
Sekretariatet koordinerer arbeidet og fremmer et samlet dokument for Kontaktutvalget i møte 9. juni.

Ad sak 18/17: Arbeid med tiltak på statlig vegnett/innsjutt til handlingsprogram NTP (SVV)

SVV orienterte i forrige møte om avklaring av rammer for planlegging av statlig sykkelvegnett. Dette arbeidet er viktig for å kunne utnytte ressursene i "bymiljømilliarden". Det foreligger nå en tilbakemelding fra Vegdirektoratet (se vedlegg 18-17) hvor det framgår at midlene i utgangspunktet må benyttes langs riksveg. Hvis det ikke er behov langs Omkjøringsvegen, kan det vurderes å bruke midlene en annen plass, men staten tar ikke ansvar for mer enn to traséer. Vegvesenet vil nå vurdere nytten av å bygge en sykkelveg langs Omkjøringsveien opp mot de to andre aktuelle strekningene (RV 706 og Elgeseter gate).

Sekretariatet foreslår at orienteringen tas til etterretning.

Ad sak 19/17: Avklaring av omforente merkostnader for superbuss (STFK)

Bymiljøavtalen regulerer ansvaret for kostnader til drift av kollektivtrafikk for å nå nullvekstmålet. Avtalen inneholder følgende formulering:

"Inntil det er avklart hvordan merkostnader til driften av tiltak for å nå nullvekstmålet skal finansieres, vil Trondheim kommune, Sør-Trøndelag fylkeskommune og staten via Miljøpakkesamarbeidet, ta ansvar for eventuelle økte omforente driftskostnader som ikke finansieres gjennom belønningsordningen eller over fylkeskommunens rammetilskudd."

Det betyr at konsekvensene av forhold som kan medføre økte driftskostnader må dokumenteres og framlegges Kontaktutvalget for vurdering og avklaring av behov for eventuell videre oppfølging.

Fylkeskommunen foreslår at Kontaktutvalget gir AtB en bestilling om å følge opp dette.

Ad sak 20/17: Om informasjonsarbeidet (SVV)

Vegvesenet orienterer om saker i media.

Ad sak 21/17: Om trafikkutvikling (STFK/Sek)

Fylkeskommunen og sekretariatet orienterer om trafikkutviklingen.